

СТРАТЕГИЯ ЗА РАЗВИТИЕ
на 164. Гимназия с преподаване на испански език „Мигел де Сервантес“
за периода 2021- 2026 година

I. ОБОСНОВКА

Последните 5 години бях изключително динамични в цялата образователна система и в живота на Гимназията.

Основните насоки са зададени в 7 национални стратегии, които поставят целите, очертават дейностите и отбелязват очакваните резултати. В периода до 2020 година съществените за гимназията положения могат да се обобщят по следния начин:

А. Промяна в нормативната база

От учебната 2016-2017г. влиза в сила нов Закон за предучилищно и училищно образование с многобройни, над 20 подзаконови актове. Различните наредби се появяват последователно за многобройните аспекти на училищния живот. Въвежда се двустепенно гимназиално образование, промени в учебния план, новости в изискванията към образованието и уменията на учителите, управление на качеството на училищното образование, атестация на педагогическия персонал, изисквания към средата и т.н. Повечето от нормативните актове се променят всяка учебна година, а някои и са вече отменени. Първият випуск, приет в гимназията при условията на нов учебен план предстои да се дипломира през 2022 година. На практика последните 4 години се работи паралелно по стария и по новия закон.

Промените в учебните планове и учебното съдържание наложи цялостната преработка на учебниците и учебните помагала и въвеждането на нови.

Б. Учене през целия живот – образование, което гарантира умения за справяне, взимане на решения, правене на избор и отговорност при индивидуални и колективни решения след завършване на училище.

В сила е Национална стратегия за учене през целия живот, свързана с пазара на труда и компетентности за справяне с предизвикателствата на живота след училището. Отбелязани са 9 ключови компетентности, които трябва да бъдат развивани от всички учебни предмети през целия курс на обучение. Акцент е сложен върху природните науки и развиването на определени нагласи за професионално развитие именно в тези научни области. Като част от тази стратегия са разработени препоръки за промяна в методиката, целите и резултатите от обучението по начин, който да гарантира постигане на заложените в националната стратегия изисквания.

В. Учителят като гарант за качество

Управлението на кадрите, привличането на хора с подходящи професионални знания и умения в учителската професия, постоянна квалификация, промяна в заплащането и като цяло финансовата мотивация, е изведено като основна предпоставка за постигане на целите на целия образователен процес. Разработен е отделен документ, посветен именно на този аспект от образователната система- Стратегия за развитие на педагогическите кадри.

Г. Учениците като партньори в обучителния процес

Активното включване на учениците в училищния живот и възможности за подкрепата им в обучителния процес, ранно кариерно развитие, единна система за оценяване на резултатите от обучението, както и привлекателна, здравословна и сигурна среда са посочени като ключови цели за всички видове училища

Д. Модерен образователен процес

Една от целите, която е поставена в Стратегията е активното използване на комуникационните технологии не само като част от методиката на преподаване, но и като част от усилията за приобщаване на групи хора към учене през целия живот- т.н. дистанционно обучение. Неочакваната пандемия от зимата на 2020 година форсира този процес и го пренасочи към масовото образование на всички възрастови групи в училище. Постави нови въпроси към всички звена на обучителния процес- ученици, учители, учебници, методика.

Друга насока, зададена от Стратегията е модернизацията на материалната база – библиотеки, кабинети и центрове по природни науки, зони за спорт и клубна дейност.

Е. Мултикултурно образование

Насърчаване на учители и ученици в междуучилищно партньорство, включително през европейската платформа за сътрудничество eTwinning е открито като възможност за обмен на добри педагогически практики и повишаване на мотивацията на учителите за оставане в професията, а за учениците- условия за включване в училищния живот, усъвършенстване на социалните умения и разбиране на различията.

Между 2019 и 2021 година са налице промени, които налагат гъвкава, бърза и качествена адаптация, а също така поставят и нови цели пред Гимназията в нов етап на развитие. Те са свързани с нови стратегически документи на национално ниво, нови условия на работа в условията на пандемия, нови условия за обучение и проверка на знания и умения.

II. НАСЛЕДСТВОТО

Още през 1976г. започва разширеното изучаване на испански език в 8 и 9 клас на 9 езикова гимназия. Екипът от испанисти е съвсем млад, всъщност току-що завършили. Четири години по-късно са разкрити първите две езикови паралелки с първи чужд език испански. Обучението е по програмите на езиковите гимназии, според които в първата година езикът се изучава интензивно. Между 1980 и 1990 г. към колектива от завършили испанска филология започват да се присъединяват и ученици, получили методическата си подготовка именно от учителите, започнали това обучение. Това е един млад изключително амбициозен екип на средна възраст около 30 години.

Създаването на новото училище преминава през два етапа. След засиления интерес към паралелките с испански език, столичният общински съвет взема решение да разшири съществуващото 129 основно училище с гимназиален етап, в който да се изучава интензивно езикът. Само година е необходима, за да стане ясно, че изкуствено обединените образователни структури нямат бъдеще. През 1990г., почти едновременно с тези събития, е учредена и Асоциацията на испанистите в България. Амбицията на учителите испанисти да докажат творческите си възможности е решаваща. Налице е и подкрепата на Министерството на образованието и посолството на кралство Испания.

На 23 август 1991 г. със заповед на министъра на образованието е създадена 164 гимназия с преподаване на испански език.

Развитието на училището за 25 години върви в няколко посоки.

Първата е изграждането на организационна култура. Най-напред е взето решение патрон на училището да е Мигел де Сервантес. Две години по-късно вече е поставена табела с наименованието на фасадата, химн, знаме и е организиран първият училищен концерт. Изработена е емблема, която се връчва на зрелостниците като значка и на новопостъпилите ученици. Представителните отбори на гимназията имат свои екипи. От 2005 година функционира сайт, изключително добре подреден, с цялата необходима информация: за търсещите училище след 7. клас, за настоящи събития от учебния и организационен живот, за бивши възпитаници. На четвъртия етаж на сградата, където се помещава администрацията, лесно може да се добие представа за видовете извънкласни дейности, а успехите на абитуриентите след зрелостните изпити обикновено се слагат пред погледите на всички, включително на новоприетите ученици. Училището става лесно разпознаваемо.

Втората много важна линия на развитие е осигуряване на качество на образователната услуга. За учителя, който е основен фактор в учебния процес, се полагат постоянни усилия да се повишава неговата професионална компетентност. Започва с квалификации на самите испанисти, някои от тях, макар и филолози, в началото на учителската си кариера не са посещавали Испания. Квалификационните курсове са на различни места в Кралството, методически са по своето съдържание и увеличават самочувствието и увереността на учителите. От самото начало започва привличането на учители с други специалности, но изучавали испански език, да

преподают предмети на испански език. Някои от тях са възпитаници на испанските паралелки в 9 езикова гимназия. Те също преминават през квалификационни курсове. Липсата на специална методическа подготовка в нашите университети как се преподава на чужд език прави тези квалификации в Испания особено ценни. И ако през 90-те години е въпрос на усвояване на методиката, то в последните години е въпрос на обмяна на опит във връзка с новите образователни реалности на Европейската общност.

От 1999 г. в училището работи учител испанец като резултат от междуправителствена спосгодба, което обогатява образователния процес.

Изработени са учебни програми по испански език и литература. Гимназията става базово училище на СУ „Св. Климент Охридски” за педагогическата практика на бъдещи филолози.

Много важен фактор в обучението се оказват учебниците както за испанския език, така и отделните предмети на испански. Усилията за осигуряване на качествени учебници и помагала са постоянни. В първите години се акцентира в написването на учебници за интензивно изучаване на езика. За десет години в това отношение избор от много учебници няма. Натрупаният педагогически опит позволява на испанисти да напишат свои варианти на учебници по испански език за нуждите на гимназията и на започналите в последните 7-8 години да се откриват езикови паралелки в други училища.

По останалите предмети подходът е различен. От написването на учебник (по физика на испански) до пригаждането на испански издания за нуждите на обучението (по историями география) или пълната липса на систематизиран учебник или помагало (по биология и химия).

Успоредно с решаването на проблема с учебниците се попълва фонда на училищната библиотека. В началото се разчита най-вече на дарения от културните отдели на посолства на испаноезични държави или неправителствени организации.

Учебно възпитателната работа и извънкласната работа също търпи развитие. Създават се клубове по интереси и театралната група. От 1997 г. е установен контакт с училище „Делибес” в Саламанка, където учениците усъвършенстват езиковите си умения. От 2000 г. е Клубът на възпитаниците на испанската гимназия.

Най-важното мерило са качество си остават външните оценявания. И тъй като до 2007г. те практически липсват, остават ученическите олимпиади, състезания и реализацията на завършилите. Олимпиада по испански език съществува от 1992г. и, както може да се очаква, учениците на гимназията неизменно са на призовите места и често пъти лауреати.

Резултатите от провеждани зрелостните изпити поставят гимназията в челната тройка. И тъй като резултатите са публични и от обществен интерес, постиженията са отразяват положително на представата за училището в обществото. Тази популяризирана страна от дейността му оказва влияние върху самочувствието и на учители, и на ученици.

Започва да се води статистика на продължилите да се обучават във висши учебни заведения в България и чужбина. Именно тя дава основание да се предложи на ученици да избират IV предмети за профилиращ в последната година от обучението си. Отношенията с външните институции са съществена част от живота на едно училище. Гимназията не прави изключение. Имиджът на училището се подкрепя от родители на ученици, представители на посолства и неправителствени организации. Не без техни усилия ръководството успява да подобри значително материалната база- сградата, нови учебни зали, компютъризация на ред дейности, въвеждане на информационни технологии в преподаването.

Особено важна за контрола на процесите в гимназията се оказва направената през учебната 1994/1995г. цялостна проверка на дейността – 5 години след създаването и при завършването на първия випуск. Проверката дава ново самочувствие на ръководството. Директорката защитава цялостна програма за развитие през 1998г., а през 2006г. създава и стратегия за развитие. Управленските умения получават признание от различни институции.

След появата на сайта се предприемат осъзнати действия за подобряване на комуникацията с ученици, родители и обществото като цяло. Ръководството си дава сметка за това, че имиджът трябва да се формира и защитава активно и не може да се разчита на положителната „реклама” от доволни от предложеното образование завършили ученици. Със съвременните средства за комуникация много лесно се разпространява и лошата „реклама” и тя трябва да бъде неутрализирана. Създадена е общоучилищна група в социалната мрежа фейсбук, която обхваща както настоящи, така и бивши ученици на Гимназията.

Между 2016 и 2020 година се създава нов орган Обществен съвет, усъвършенства се дейността на Училищното настоятелство, подменена е парната и електрическата инсталация, сградата е санирана, изградена е нова библиотека, повишени са заплатите на педагогическите и непедагогическите кадри няколко пъти, въведено е допълнително здравно осигуряване за сметка на бюджета и ваучери за храна, дигитализиране на административните процеси, включително по отношение на комуникацията с ученици чрез въвеждане на ОФИС 365, плавно и с мерки за приемственост се „подмладяват” педагогическите специалисти, активно се разработват проекти, включително e-twinning.

През зимата на 2020 година цялата система е засегната от последиците на ковид епидемията. За кратък период от седмица Гимназията преминава към обучение от разстояние в електронна среда за всички учители. Кратките срокове са възможни, защото вече има изградени навици за ползването на инструментите на офис пакета. Създаден е кризисен екип (ЩАБ), за да анализира ситуацията (и всяка следващата) и да се взимат най-правилните решения, да се обучат учителите и учениците, да им се оказва морална, психологическа, методическа подкрепа за по-добра адаптация.

Резултатите от обучителния процес в двете „ковид години” показват, че мерките и усилията са дали добри плодове, както в НВО 10 клас, така и ДЗИ. За първа година Гимназията оглавява класацията на училищата по резултати от ДЗИ по БЕЛ (2021). По резултати в НВО по математика 10 клас (2021) учениците ни се нареждат веднага след математическите гимназии и паралелки.

През 2021 г., в началото на декември, Испанската гимназия се оказва първото и за 5 дни единственото училище, което връща учениците присъствено на училище със създадена стройна организация за тестване.

През 2022г. се дипломира първият випуск по новия закон, новите учебни програми и новия формат на държавни зрелостни изпити. Дипломираха се и учениците, за които втори чужд език е италиански.

III. Анализ на ситуацията и мястото на Гимназията и проблемите за решаване

Ролята и ефективността на училището се реализира главно в **три аспекта**:

Обучителна – Гимназията е с чуждоезиков профил. Предлаганото ниво на преподаване на чуждия език- испански и втория чужд език, качеството на обучение по другите профилиращи предмети налага училището като едно от най-желаните не само в София. Подборът въз основа на образователен резултат в НВО на учениците е важна предпоставка за постигане на образователен резултат при завършването им.

Икономическа – Гимназията е работно място на 62 учители, служители и работници. Източник е на висококачествена образователна услуга на нормирано държавна цена, безплатна за конкретните потребители- учениците.

Социокултурна – Гимназията е с висока обществена оценка, видима по желанията на семействата децата им да се обучават в това училище. Фактор е за формиране на обществена представа за съвременно обучение, качествено и полезно.

Същност

Настоящата **Стратегия** е документ, който има за цел да очертае визията, мисията, средносрочните и дългосрочните цели на Гимназията след анализ на ситуацията в системата и в самата институция. Стратегията определя направлението на действие, фокусира усилията, въвежда координация на дейността и разпределя ресурсите за достигане на избраните цели.

Мисия: Мисията на Испанската гимназия е да дава чрез своите учители полезни знания и компетентности, които учениците да могат да прилагат като живеят заедно с другите и да допълват и развиват при необходимост.

Визия: Училище, което предоставя равен достъп до качествено образование, изисква и предлага непрекъснато усъвършенстване и гарантира възможност на всеки за изява

Анализ на средата (PEST)

Политически фактори

Имат важна роля за конституирането на цялата система чрез нормативни актове, стратегии и политики, екипи в министерството и регионалното управление. Въведена е нова структура (Инспекторат) с оценъчни и атестационни задачи. Към настоящия момент процесът по издаване на възлови документи е приключил, но са налице твърде чести промени в тях, които налагат указания за изпълнението им в писма.

Наличие на стратегически документи в национален мащаб- Стратегия за възпитателна работа в образователните институции (2019-2030), Стратегическа рамка за развитието на образованието, обучението и ученето в Република България (2021-2030), Секторна стратегия за безопасност на движението по пътищата (2021-2030)

Икономически фактори

Имат важна роля за мотивирането на всички участници в образователния процес. Като общинско училище, Гимназията разполага с предвидими и нормативно определени икономически ресурси. Бюджетът е в зависимост от броя ученици, но не и от качеството на образователната услуга. Изключение правят финансовите средства за стипендии на учениците.

Силно ограничена е възможността за включване в големи проекти, свързани с материалната база – в повечето случаи училището е зависимо от инициативността на районната администрация или Столична община.

Допълнителното заплащане на учителския труд идва по линия на национални програми „Ученически олимпиади” и „Извънкласни дейности”.

Бюджет се формира на база брой ученици. Допълнителните средства са свързани с осъществяване на европейски проекти.

Допълнително здравно осигуряване за всички работещи. Предоставяне на ваучери за храна. Мултиспорт карти.

Средни брутни заплати на учителите- по- високи от тези за страната.

Материална база се подновява периодично. За съжаление за по-големи ремонтни дейности се търсят и изчакват действия на районната администрация и Столична община. Саниране, подновена парла и ел.инсталация. Подновена техника. Недостиг на помещения дори за часовете от задължителната подготовка.

В неприемливо състояние е столовата – като материална база и условия за хранене.

Социални фактори

Образователната система се намира в период на промени. Това води до известно напрежение, скрита или явна съпротива на тази промяна, недоверие и несигурност. Кризата на ценностите се отразява на поведението на учениците и техните родители. Често пъти неразбирането на училищните правила и цели, опитът за ”демократизация” на учебния процес и липсата на пресечни точки в принципите на възпитание и обучение са в основата на конфликти. Поколението ученици на Гимназията, т.нар. поколение Z има своите особености, с които ефективното училище трябва да се съобразява. Родителите на тези ученици пък са получили своето образование и съответно са придобили обществена реализация през 90-те години, факт, който също се отразява на отношенията към училището и образователния процес.

Учениците, които влизат в Гимназията след завършен 7 клас са с висок състезателен бал. Предпочитанията към комбинацията испански език- английски език намалява поради въведеното със ЗПУО изискване за ниско ниво на обучение. Последните няколко години учениците с най- висок бал избират като втори език френски. Огромно предпочитание към италиански език.

Може да се каже, че мнозинството от учениците са с постоянно жителство София, но има и от околните на София селища или от по-далеч- живеещи при роднини в София.

Мотивацията да се избере точно това училище не е изследвана специално. Хипотезата е, че се търси добро чуждоезиково обучение, но същевременно се държи и на високото ниво на преподаване и по другите предмети. Не без значение е местоположението възможностите за реализация.

Същевременно пазарът на образователни услуги е изключително богат. Гимназията има своята конкуренция в подобни на нея гимназии или паралелки в София и в провинцията. Последните години показват, че училището продължава да е предпочитано и с висок обществен имидж сред родители и ученици. За съжаление, икономическите условия не позволяват все още това да е на 100% така и сред учителите, които да го предпочитат като работно място.

Възрастовата и квалификационна структура на учителите в самата Гимназия показва следното:

48 Учители – 47 на основен договор, 1 на допълнителен. По възрастов принцип се разделят, както следва:

- До 30 години – 11
- От 30 до 45 години – 12
- От 45 до 55 години – 11
- Над 55 години – 14

Изключително балансирана възрастова структура, плавно „подновяване” на учителския състав със система за менторство на по-възрастни над по-млади.

Квалификацията, видна от получени професионално- квалификационни степени е условна. Получени са по различно време, повечето от тях по-отдавна от 10 години, което поставя под въпрос свързаността с качеството на учебния процес. На пазара на труда учителите със специфично образователни и квалификационни характеристики са ограничен брой. Конкуренцията, особено по отношение на заплащането в частните школи, е голяма. Това поставя под въпрос привличането на качествени учители по природни науки и математика.

Ученици – брой 773, двама на самостоятелна форма. Приети след конкурсни изпити по математика и БЕЛ, същите предмети от удостоверението за завършен 7 клас са и балообразуващи. Наблюденията показват, че не по-всички предмети, изучавани в 7 клас оценките са максимални. Това създава известни проблеми в 9 клас в установяване на нивото по предметите и съответно напредъка.

Технологични фактори

Бързоразвиващите се технологии, както и здравната криза от 2020 до днес, носят и нови предизвикателства пред управлението на материалните и човешки ресурси, комуникациите и изграждането на имидж.

Обвързването на учебния процес и процесите на администриране с технологиите изпревари като темп обучението и квалификацията на учителите. Това създаде известно напрежение, което не се трансформира в съпротива срещу промяната, а в желание за усъвършенстване на всички учители, независимо от възрастта и наличието на предишен опит.

SWOT анализ

Силни страни

- Натрупване на опит в управлението на човешките ресурси, финансите и модернизирването на материалната база и техническите средства. Натрупване на опит в мениджърския екип в управлението на процесите, взимането на решения и отстояването им.
- Плавна промяна на управленско ниво и демонстрирана приемственост по отношение на добрите практики.
- Плавна промяна в поколението учители чрез привличане на млади учители с необходимите квалификации и езикова подготовка.
- Пълна компетентност по ключови въпроси на преподаването.
- Свободен избор на профилиращи предмети
- Опит в проектната дейност и извънкласните занимания.
- Високи постижения на външните оценявания.
- Високо обществено доверие и имидж на институцията

Слаби страни

- Ориентираност на методите за преподаване към традиционализъм, свързан с възрастовите особености на учителите
- Липса на действаща система за вътрешно оценяване по предмети, различно от това на конкретния учител
- Финансиране, обвързано само с броя ученици, а не с образователните резултати
- Твърде голям брой нормативни документи с непрекъснати промени и риск от пропуски
- Недостатъчно физическо пространство за часовете от задължителната подготовка и извънкласни занимания. Двусменен режим.
- Трудности при изготвянето на седмичното разписание

Възможности

- Усъвършенстване на обучението по профилиращи предмети, съобразен с потребностите и желанията на учениците.
- Обновяване на материалната база по начин, повишаващ мотивацията на участниците в обучението.
- Търсене на възможности за отделяне в самостоятелна сграда

Рискове и заплахи

- Неконкурентно заплащане на учителския труд. Липса на качествени учители.
- Конкуренция на сродни училища.
- Променяща се нормативна база или забавяне на започнатите промени. Промени в политиките на министерството, свързани с политическа конюнктура.
- Промяна в потребностите и вкусовете на потребителите.
- Промени в икономическите условия в страната.

Цел – Изграждане на училищна среда, която да е желано работно място, мотивираща, подкрепяща и резултатна за учителите

Дейности

1. Модернизиране на учебния процес чрез въвеждане на постиженията на методиката и педагогиката
2. Осигуряване на адекватна квалификация, свързана с нови изисквания към образователната сфера
3. Повишаване на квалификацията чрез трансгранична мобилност и чрез национални институции
4. Осигуряване на плавен преход при смяната на преподавателския състав чрез менторство и поетапност на промяната
5. Управление на обновяването на състава и задържането на младите учители в професията. Подкрепа за бивши ученици, които искат да се върнат в училището като учители

6. Осигуряване на учебния процес с учебници и помагала чрез включването в процеса на оценка, както и на техника
7. Осигуряване на обучение, основано на компетентностния подход
8. Повишаване на мотивацията чрез системата за заплащане
9. Повишаване на мотивацията чрез включване в проектна и извънкласна дейност и открояването на успешни педагогически практики и професионални резултати
10. Осигуряване на модерна учебна среда, съобразена с потребностите на учителите и в съответствие с изискванията за качество на труда
11. Въвеждане на система за атестация и оценка
12. Участие във взимането на решения и реализирането на инициативи

Цел – Изграждане на училищна среда, която да е мотивираща, подкрепяща, резултатна и полезна за учениците

Дейности

1. Осигуряване на прием, свързан с висока мотивация и отличен успех на кандидат ученици
2. Осигуряване на извънкласна дейност
3. Изготвяне на учебен план, съобразен с възможностите от рамковия учебен план и желанията и интересите на учениците при запазване на чуждоезиковия профил на Гимназията и приоритет на природните науки и математиката.
4. Усъвършенстване на системата за оценяване на учениците
5. Въвеждане на критерии за успешно овладяване на учебния материал, съобразени с изискванията на външното оценяване, PISA и функционалната грамотност
6. Участие в национални и международни конкурси и олимпиади
7. Подкрепа за ученици с изяви дарби и със затруднения в обучението
8. Подкрепа на учениците с финансови затруднения, с постижения и със здравословни проблеми
9. Осигуряване на условия за активно включване на учениците в училищния живот чрез ученическото представителство в органи за управление и контрол
10. Създаване на условия и възможности за извънкласна дейност, съобразена с индивидуалните потребности и интереси на учениците, включително национални и международни проекти
11. Създаване на условия за кариерно ориентиране и професионален избор
12. Създаване на условия гарантиране на сигурността и здравето

Цел – Изграждане на училищна среда, която да е красива, мотивираща, функционална, модерна и пряко свързана с повишаване на качеството на процесите

Дейности

1. Оптимизация на материалната база. Самостоятелна сграда.
2. Поддържането на училищната библиотека като фонд и като привлекателно мултифункционално място
3. Модернизация на класните стаи. Нови кабинети.
4. Нов физкультурен салон
5. Модернизация на стола

Цел – Планиране, организиране и координиране, контрол и оценка на процесите в Гимназията по начин, че да се осигури ефективно постигане на целите на образователния процес, които да удовлетворяват и възхищават участниците в него.

Дейности

1. Контролна дейност на образователния процес
2. Контролна дейност на финансовия процес
3. Постигане на оптимална ефикасност по отношение на ресурсите

Дейности	Критерии за успех	Индикатори за качеството
<u>I. Реализация на продукта</u>	Входни елементи 1.Изисквания към входното ниво на подготовка	1.1.Наличие на предварителни познания по испански език 1.2. Наличие на определено ниво на предварителни познания по другите предмети 1.3. Наличие на квоти момичета- момчета

	<p>2. Приемни изпити</p> <p>Обучение</p> <p>1. Качествени учебници</p> <p>2. Качествено преподаване</p> <p>3. Качествено планиране</p> <p>4. Качествено оценяване</p>	<p>2.1. Наличие на състезателен характер при подбора на учениците</p> <p>2.2. Обективност на приемните изпити</p> <p>2.3. Наличие на вътрешен за училището подбор по отношение на втория чужд език</p> <p>2.4. Достъпност на предлагания продукт/услуга</p> <p>2.5. Наличие на различни критерии за прием за някои категории ученици</p> <p>1.1. Съобразени с одобрените от МОН заглавия</p> <p>1.2. Наличие на оригинали екземпляри по всички предмети</p> <p>1.3. Ясен текст, наличие на упражнения и преговор</p> <p>1.4. Качество на шрифта и илюстрациите</p> <p>1.5 Съобразност на уроците с европейската рамка на компетенциите</p> <p>2.1. Подготовка и планиране на урока</p> <p>2.2. Ясна за учениците структура</p> <p>2.3. Нагледност и интерактивност</p> <p>2.4. Насърчаване и подкрепа за ученици със затруднения и на даровити</p> <p>2.5. Адаптирано към особеностите на учениците учебно съдържание</p> <p>2.6. Изградени у учениците стратегии за учене</p> <p>2.7. Наличие на съвместно договорени правила в учебния час</p> <p>2.8. Създадени условия за събиране, описване, разпространение и анализ на нови образователни технологии и методи на обучение</p> <p>3.1. Познаване и прилагане на училищния учебен план, учебните програми и другите нормативни актове в системата</p> <p>3.2. Дългосрочно планиране на целите и резултатите от обучението</p> <p>3.3. Разработени програми за работа с ученици, които не се справят с обучението или с надарени деца</p> <p>4.1. Адекватност и ритмичност на оценяването</p> <p>4.2. Използване на разнообразни форми на проверка и оценка</p>
--	--	---

	<p>5. Качествени взаимоотношения</p> <p>6. Надграждане на знания и умения</p> <p>Учебен план</p> <p>1. Брой часове по езиците</p> <p>2. Възможност за извънкласни дейности</p> <p>3. Равен достъп до знания и умения</p>	<p>4.3. Ясни за учениците критерии за оценка</p> <p>4.4. Липса на напрежение у учениците при изпитване</p> <p>4.5. Наличие на вътрешно и външно оценяване</p> <p>4.6. Съответствие на вътрешното и външното оценяване</p> <p>4.7. Наличие на информация, която позволява на ученика да сравнява своите постижения с тези на своите съученици</p> <p>5.1. Установена позитивна атмосфера между ученици и учител и между учениците</p> <p>5.2. Изградени взаимоотношения на партньорство</p> <p>5.3. Наличие на ученическо самоуправление</p> <p>6.1. Наличие на условия за надграждане на знания</p> <p>6.2. Участие и резултати от участието на ученици в олимпиади и конкурси</p> <p>6.3. Изградени екипи за работа по проекти</p> <p>6.4. Активен училищен живот- празници, мероприятия, вестник</p> <p>1.1. Наличие на достатъчен брой часове по профилираща подготовка в училищния учебен план</p> <p>1.2. Наличие на възможности за свободно избираема подготовка</p> <p>1.3. Брой часове/ предмети, преподавани на чужд език</p> <p>1.4. Наличие на дейности с използването на чуждия език (проекти)</p> <p>2.1. Наличие на спортни дейности в клубове</p> <p>2.2. Наличие на дейности, свързани с изкуствата</p> <p>2.3. Наличие на дейности, свързани с организиране на свободното време</p> <p>2.4. Наличие на възможности за ЗИП, съобразен с личния избор на ученика</p> <p>3.1. Наличие на възможности за компенсиране на знания и умения</p> <p>3.2. Наличие на възможности за качествено обучение на самостоятелна форма</p> <p>3.2. Липса на конфликти на основата на дискриминация</p>
--	---	--

Адаптация и социализация	
1. Индивидуална среда на ученика, включително удовлетвореност	<p>1.1. Създадени условия за интегриране на деца със СОП. Наличие на механизми за адаптиране на ученика към училищната среда- тренинги и тиймбилдинг</p> <p>1.2. Възможности за включване на ученика в различните училищни общности в зависимост от неговите интереси и потребности</p> <p>1.3. Осигурени условия за автономно учене/ интерактивно учене</p> <p>1.4. Дейности, които приобщават ученика към училищната култура</p> <p>1.5. Ангажиране на учениците в изработването на свои стандарти за качество и етичен кодекс</p> <p>1.6. Създадени условия за периодично измерване на удовлетворението на учениците от организацията на образователния процес</p> <p>1.7. Наличие на система за професионално ориентиране</p> <p>1.8. Наличие на механизми за измерване на когнитивните нагласи на учениците</p> <p>1.9. Процент посещавани часове/ отсъствия</p>
2. Училището като социално място	<p>2.1. Създадени условия за интегриране на деца със СОП</p> <p>2.2. Възпитаване на толерантност към различните</p> <p>2.3. Разписани правила за разрешаване на възникнали конфликти</p> <p>2.4. Дейности на пед. съветник за превенция и разрешаване на конфликти</p> <p>2.5. Ефективно провеждане на ЧК</p> <p>2.6. Критерии и възможности за подбор на класните ръководители</p> <p>2.7. Наличие на специални грижи за социално слаби деца</p> <p>2.8. Наличие на дейности, свързани със здравното възпитание.</p>
3. Взаимодействие с родителите	<p>3.1. Контакти с родителите- различни форми, включително електронен дневник</p> <p>3.2. Проучване/условия за периодично измерване на удовлетвореността на родителите от образователния процес- форми и подходящи реакция на неблагоприятните оценки от тяхна страна</p> <p>3.3. Общи мероприятия с родителската общност- видове</p>

	<p>Училищно партньорство (комуникация с участници и заинтересовани групи)</p> <p>1.Партньорство с преките участници в образователната среда</p> <p>2.Външно партньорство, включително имидж</p>	<p>1.1.Наличие на Ученически съвет, включително за повишаване качеството на учебния процес</p> <p>1.2. Подкрепа на ученическото самоуправление</p> <p>1.3.Училищно настоятелство</p> <p>1.4.Регламентирано взаимодействие между училищните общности в училището</p> <p>1.5.Изграден механизъм за информация на участниците</p> <p>1.6.Осигурен достъп до училищните планове и програми</p> <p>1.7. Осигуряване на прозрачност на организацията и на решенията за развитие</p> <p>2.1.Поддържани активни взаимоотношения с политически органи и представители на съответната изпълнителна и законодателна власт</p> <p>2.2. Взаимодействие с институциите в системата на просветата, РИОКОЗ, Ресурсния център за подпомагане на интегрираното обучение на деца и ученици със СОП,</p> <p>2.3. Взаимодействия с Агенцията за закрила на детето</p> <p>2.4.Развити и поддържани партньорски мрежи с важни заинтересовани страни, вкл. потенциални дарители, неправителствени организации; изяснено е естеството на взаимоотношенията с тях</p> <p>2.5. Налице е механизъм за информизиране на обществото/ система от дейности за получаване на престиж и признание на училището, неговата дейност и резултати.</p> <p>2.6. Има разработена концепция за маркетинг</p> <p>2.7. Сключени взаимноизгодни споразумения за сътрудничество или партньорство</p>
<p><u>II. Училищен мениджмънт</u></p>	<p>1. Организация и администрация</p>	<p>1.1.Спазване и прилагане на законовите актове</p> <p>1.2.Зконосъобразно, икономически целесъобразно и прозрачно управление на бюджета</p> <p>1.3.Наличие на инструментариум за контролна дейност на ръководството, включително риск регистър</p>

	<p>2.Административен екип/ наличие на лидерство</p> <p>3. Управление на информацията и знанията</p>	<p>1.4. Наличие на делегиране на пълномощия и отговорности</p> <p>1.5. Ясна административна структура с определени функции, отговорности и компетенции</p> <p>1.6. Предвидени периодични вътрешни проверки тип одит</p> <p>1.7. Разработени цели на отделните нива на управление</p> <p>2.1. Формулирана мисия и визия на училището</p> <p>2.2. Изготвена стратегия за развитие и за характеристиките на продукта, включително и промени</p> <p>2.3. Създадена рамка на ценностите и етичност в поведението</p> <p>2.4. Периодични прегледи и промени на стратегията, мисията и визията</p> <p>2.5. Подкрепа и насърчение за членове на персонала за иновации</p> <p>2.6. Наличие на факти, които говорят за уважение към потребностите и личните способности на членовете на персонала.</p> <p>2.7. Наличие на данни за признание и справедливи възнаграждения; съвместно договорени критерии за оценка на труда на учителите и служителите</p> <p>2.8. Създадени подходящи условия за управление на проекти и екипна работа</p> <p>2.9. Редовна информираност на колектива по ключови въпроси и управленски решения; откритост и прозрачност при взимане на решения</p> <p>3.1. Създадени вътрешни канали за разпространение на информация, за да се гарантира, че всички, които работят в училището, имат достъп до информация и знания, подходящи за техните задачи и цели</p> <p>3.2. Удобен начин за предоставяне</p> <p>3.3.Осигурени условия ключовата информация да остават в организацията независимо от това дали дадено лице, което е техен носител или отговаря за тях, е в отпуск или е напуснало</p> <p>3.4. Наличие на активно използван уебсайт</p> <p>3.5. Наличие на условия (портфолио и личен картон) за бърза начална ориентация на всеки нов преподавател относно нивото и начина на работа</p> <p>3.6.Има лице, което отговаря за извънкласните и извънучилищните форми на работа с учениците, ученическият съвет и класните ръководители</p>
--	---	---

<p>III. Управление на ресурсите</p>	<p>Персонал</p> <p>1.Мотивиране, включително удовлетвореност</p> <p>2.Квалификация</p> <p>3.Готовност за новаторство</p> <p>4.Планиране и подбор</p> <p>Финанси</p> <p>Обем на паричните</p>	<p>1.1. Проучване на нивото на удовлетвореност на персонала</p> <p>1.2. Диференцирано заплащане на резултатите от труда, включително ясни критерии за оценка на персоналния принос</p> <p>1.3. Делегиране на права и задължения, съобразно способностите и интересите</p> <p>1.4. Наличие на механизъм за атестиране, включващ коментар за бъдещ потенциал</p> <p>1.5. Определени ясни условия за израстване в професионалната йерархия</p> <p>1.6. Механизъм за управление на конфликти</p> <p>1.7. Създадени възможности за изява на персонала чрез включване в разработване на определени планове или стратегии</p> <p>1.8. Наличие на здравословна и безопасна среда за учителите, включително баланс между работа и почивка, училищни и извънучилищни занимания</p> <p>2.1. Създаден механизъм за финансова подкрепа</p> <p>2.2. Проучване на потребностите от квалификация, сегашна и бъдеща</p> <p>2.3. Провеждане на дейности, запознаващи учителите със съвременната методика</p> <p>2.4. Наличие на механизъм за оценка на качеството на квалификацията и прилагането и в практиката</p> <p>2.5. Участие в квалификационни дейности</p> <p>2.6.Идентифициране на настоящи компетенции на индивидуално и организационно ниво</p> <p>3.1. Наличие на инициативи за подобряване качеството на обучение</p> <p>3.2. Създаден механизъм за насърчаване на училищни експерименти</p> <p>3.3. Дейности на ръководството за разбиране и управление на съпротивата</p> <p>4.1.Правила и процедури при назначаване и съкращаване на персонал</p> <p>4.2. Спазване на законовите изисквания</p> <p>4.3. Наличие на стратегия за удовлетворението на нуждите на персонал.</p> <p>4.4. Механизъм за подпомагане на новопостъпили учители, особено без стаж</p> <p>1.1. Обвързване на финансовото управление със стратегическите цели</p> <p>1.2. Осигурена бюджетна и финансова прозрачност</p>
--	--	--

	<p>приходи Обем и структура на разходите Разходи за един ученик Финансов резултат</p> <p>Инфраструктура</p> <p>1.Материално-техническа база</p> <p>2. Създаване на материални условия за реализация на учебния процес</p>	<p>1.3.Постоянно се наблюдават разходите за извършване на различните дейности 1.4. Наличие на делегирани и децентрализирани на финансовите отговорности и балансирането им с контрола на централно ниво 1.5. Наличие на вътрешни правила за ФУК 1.6. Наличие на механизми за оценка на ефективността на финансовата дейност.</p> <p>1.1.Подчинено на вида на училището вътрешно и външно оформление 1.2.Осигурена достъпна архитектурна среда 1.3.Наличие на пропускателен режим 1.4.Ориентири за ученици, родители и външни лица 1.5.Наличие на здравословна и сигурна среда 1.5.Наличие на подходящо за възрастта на учениците оборудване на класни стаи и кабинети 1.6.Наличие на кабинети по предмети 1.7.Достъпни за всички ученици и по всяко време на учебния ден библиотека и интернет зала 1.8.Спортни съоръжения и игрища- добре поддържани, достъпни за всички ученици в учебно и извънучебно време 1.9.Наличие на помещение за хранене 1.10.Наличие на помещение за почивка 1.11.Регламентирани отговорности за реда и чистотата на работното място на ученика 1.12.Функционално работно място на учителя, постоянен достъп до интернет, актуална педагогическа и научна литература</p> <p>2.1. Осигурени надеждни и навременни ремонти, които да не пречат на учебния процес. Осигурени средства и организация на процесите за хигиенизиране 2.2. Наличие на физкултурен салон с подходящо оборудване и хигиенни условия 2.3. Осигурен достъп до различни сектори на сградата, съобразени с потребностите на лица със СОП 2.4.Функционалност и подходящо оборудване на всички помещения 2.5. Наличие на преподавателски портфолия, които дават достатъчно информация за</p>
--	--	--

		<p>преподавателската работа на всеки учител</p> <p>2.6. Наличие на ученически портфолия, отразяващи цялостния процес</p> <p>2.7. Ясни правила за материалната отговорност на всеки участник в образователния процес</p> <p>2.8. Наличие на учебници, учебни пособия, дъски, консуматива, карти и макети, апарати и други нагледни средства, канцеларски материали, оборудване</p> <p>2.9. Условия за постоянно обновяване на библиотечния фонд</p>
<u>IV. Управление на документите</u>	<p>1. Документация</p> <p>2. Регистри</p> <p>3. Наръчник по качеството</p>	<p>1.1. Качествено водене на училищната документация</p> <p>1.2. Ниво на информираност за нормативните изисквания за документация</p> <p>1.3. Ясно регламентирани ангажименти и отговорности при съставянето и съхранението на документи</p> <p>1.4. Ясно разграничени етапи при съставяне и съхранение на документация</p> <p>1.5. Наличие на документално засвидетелствана отговорност за опазване на лични данни</p> <p>1.6. Наличие на вътрешни правила за документооборота.</p> <p>1.7. Наличие на контрол върху документацията</p> <p>2.1. Наличие на училищен архив и номенклатура</p> <p>2.2. Спазване на нормативните изисквания към регистрите</p> <p>2.3. Наличие на контрол върху съставянето и съхранението на регистрите</p> <p>2.4. Наличие на защитни механизми за гарантиране автентичността на регистрите</p> <p>Въведени индикатори (цифрови представителни прояви на постижение, които позволяват чрез анализ на тяхната промяна, да се вземат решения за коригиране или подобрене на процеса) за проследяване и измерване на процесите по гарантиране на качеството</p>
<u>V. Качество на резултата (проверка и валидиране на продукта)</u>	<p>1. Резултати, свързани с персонала</p> <p>2. Резултати, свързани</p>	<p>1.1. Персоналът счита, че положените усилия винаги се забелязват и оценяват</p> <p>1.2. Липсват концептуални конфликти, които да създават проблеми в планираното осъществяване на нейните основни дейности</p> <p>1.3. Положителна оценка за условията на труд, включително програма, работно място, комуникации</p> <p>1.4. Степен на удовлетвореност от квалификационната дейност</p> <p>1.5. Ниво на текучество</p> <p>2.1. Удовлетвореност на учениците от организацията на образователния процес</p>

	<p>с потребителите</p> <p>3.Резултати, свързани с обществото</p> <p>4.Ключови резултати</p>	<p>2.2. Удовлетвореност на учениците от образователните постижения и от обективността на оценките</p> <p>2.3. Ясни критерии за оценяването по предмети</p> <p>2.4 Въведени дейности за проследяване и измерване на постижения при завършване на етап</p> <p>2.5 Въведени дейности за измерване и оценка на очакванията и удовлетвореността на участниците и потребителите на образователния процес</p> <p>2.6.Налице са данни, че учениците се гордеят с училището си</p> <p>2.7. Достатъчен брой кандидати за ученици с високи приемни изпити</p> <p>2.8. Високи резултати на “изхода”, включително ниво на реализация</p> <p>2.9.Бивши възпитаници и родители на вече завършили ученици продължават да бъдат партньори</p> <p>3.1. Въведено атестирането</p> <p>3.2 Удовлетвореност на родителите от образователния процес</p> <p>3.3 Степен на доверие от страна на обществото към училището, изразяващо се в мястото на училището в желанията на кандидатите</p> <p>3.4. Мнение на обществото за нивото на образованост на учениците, получено чрез отзиви, писма, отразяване в медиите и др.</p> <p>3.5. Участие на представители на училището в различни комисии по покана на съответния орган</p> <p>3.6. Наличие са данни за възпитание в толерантност и уважение към различията</p> <p>3.7. Включване на учениците в дейности като стопани на територията на училището</p> <p>4.1. Резултати от външни оценявания</p> <ul style="list-style-type: none"> - високи резултати по класове - високи резултати на ДЗИ - високи резултати в олимпиади и конкурси <p>4.2. Резултати от вътрешно оценяване</p> <ul style="list-style-type: none"> - налице е напредък- сравнение между входно и изходно равнище - налице е добро ниво при текущи проверки - има констатации, че в учебния процес се използват съвременни методи - има писани правила в училището, които се спазват
--	---	--

		<ul style="list-style-type: none">- има съдействие от страна на учениците за изготвяне на индивидуални оценки за поведение и стремеж за учене на всеки един от тях <p>4.3. Финансови резултати</p> <ul style="list-style-type: none">- финансовата година протича и завършва успешно, съобразно целите- има доказателства, че се полагат грижи за опазване и съхраняване на МТБ- набират се успешно допълнително средства
--	--	---